

> Retouradres POSTBUS 20201 2500 EE 'S-GRAVENHAGE

Algemene Rekenkamer
De president van de Algemene Rekenkamer
Postbus 20015
2500 EA Den Haag

**Directoraat-Generaal van
de Rijksbegroting**
Directie Begrotingszaken
Afdeling Besturing,
Bekostiging en Externe
Verslaggeving

Korte Voorhout 7
2511 CW 'S-GRAVENHAGE
POSTBUS 20201
2500 EE 'S-GRAVENHAGE

Uw kenmerk
24000433 R

Datum 6 mei 2024
Betreft Bestuurlijke reactie Staat bij de Rijksverantwoording 2023

Ons kenmerk
2024-0000274676

Geachte heer Duisenberg,

Hierbij ontvangt u mijn reactie op het conceptrapport Staat van de Rijksverantwoording 2023 (SRV). Samen dienen we hetzelfde doel: zorgen dat het belastinggeld goed en zorgvuldig wordt besteed. Uw aanbevelingen uit het verantwoordingsonderzoek houden ons scherp. Het jaar 2023 was wederom een onrustig jaar dat zich kenmerkte door een hoge inflatie en de oorlog in Oekraïne. Door de getroffen maatregelen van het kabinet is het gelukt om het koopkrachtverlies van huishoudens te beperken. Ook heeft het kabinet vele investeringen gedaan op het vlak van klimaat en onderwijs. Het is hierbij van belang dat we het belastinggeld goed beheeren. Daar is hard aan gewerkt. Ik ben daarom blij om te constateren dat de rechtmatigheid verder is verbeterd evenals het financieel beheer. De aandacht voor financieel beheer moet niet verslappen en de tekortkomingen kosten onverminderd tijd en aandacht van iedereen.

In mijn reactie ga ik in op uw aanbevelingen over de financiële informatie van het Rijk en de rijksbrede financiële bedrijfsvoering. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) reageert in een afzonderlijke brief op onderwerpen betreffende de niet-financiële bedrijfsvoering, inkoop en uitvoeringsorganisaties. Voor een reactie op uw conclusies per departement verwijs ik u naar de bestuurlijke reacties van de betreffende bewindspersonen op uw departementale verantwoordingsonderzoeken.

Beleidsresultaten

Ik onderstreep het belang dat u hecht aan het vergroten van de aandacht voor doelmatigheid van beleid en daarmee het inzicht in beleidsresultaten. U beveelt aan om bij een nieuw regeerakkoord (programma) de intensiveringen, ombuigingen en doelstellingen zo vast te leggen dat het parlement de voortgang en resultaten kan monitoren. Hoe dit precies vorm krijgt in een nieuw regeerakkoord, is echter aan het nieuwe kabinet. Het huidige kabinet onderschrijft het belang van heldere formulering van doelstellingen en goede monitoring van beleid. Zo gebruikt het kabinet sinds 2021 bijvoorbeeld de werkwijze 'Beleidskeuzes uitgelegd' (CW3.1). Dat houdt in dat alle beleidsvoorstellen van 20 miljoen euro of meer een kader moeten bevatten met een toelichting op de doelstellingen, de instrumenten, de financiële gevolgen en de verwachte doeltreffendheid en doelmatigheid. Tevens moet uitgewerkt zijn hoe het beleidsvoorstel (eenmaal in werking) wordt gemonitord en geëvalueerd.

Datum
6 mei 2024

Ons kenmerk
2024-0000274676

*Algemene voorwaarden indien
van toepassing*

U beveelt verder aan om de aangenomen motie over spending reviews uit te werken tot een structurele evaluatieagenda waarmee het parlement de inkomsten en uitgaven periodiek en stapsgewijs doorlicht. Daarbij zou de stelregel moeten gelden dat negatief geëvalueerd beleid wordt aangepast of stopgezet. U verwijst hierbij naar de Tweede Kamermotie¹ die de commissie voor de Rijksuitgaven (CRU) verzoekt om, in overleg met u, een voorstel te ontwikkelen voor een volledige doorlichting van alle Rijksuitgaven. Op 17 april jl. heeft de CRU een uitgewerkt voorstel aan de Tweede Kamer verstuurd. Hierin kondigt de CRU ook enkele verzoeken aan richting mijn departement en de vakministers. Ik ben bereid om het evaluatiestelsel te versterken zoals de CRU voorstelt.

Ik heb begrip voor uw aanbeveling om de verantwoording te vervroegen zodat er voor het opstellen van de begroting sturingsinformatie is over de tussentijdse resultaten en bedragen. De vervroeging van de Voorjaarsnota heeft geleid tot een verandering in de volgorde van het proces: Verantwoordingsdag vindt nu na publicatie van de Voorjaarsnota plaats, terwijl verantwoording juist een basis is om te leren en deze lessen toe te passen bij nieuwe besluiten. Ik werk naar aanleiding van de evaluatie van de Comptabiliteitswet aan een Kamerbrief, waarin het vervroegen van de verantwoording wordt meegenomen.

Rijksbrede financiële bedrijfsvoering

Over 2023 stelt u 36 onvolkomenheden vast, waarvan 17 op het gebied van financieel beheer. Ik constateer een daling ten opzichte van voorgaande jaren. Daar hebben de departementen hard aan gewerkt. En ik ben daar ook blij mee. Punt van aandacht blijven de tekortkomingen binnen het inkoopbeheer. De Taskforce Verbetering Financieel beheer heeft samen met de inkoop- en aanbestedingsverantwoordelijke departementen de tekortkomingen in het inkoopproces geanalyseerd. De problematiek oplossen is echter complex. Door een gezamenlijke aanpak kan het inkoopbeheer worden verbeterd.

Ik onderschrijf het belang van structurele aandacht voor financieel beheer: de activiteiten van de Taskforce Verbetering Financieel beheer worden daarom komend jaar ingebed in de reguliere processen binnen mijn ministerie en belegd in een programma ter versterking van het financieel beheer rijksbreed. De aandacht voor dit onderwerp blijft daarmee geborgd. Ook het programma Toekomst Financiële Administratie (TFA) biedt hierin mogelijkheden. Doel van dit programma is het toekomstbestendig maken van de departementale financiële administraties en het eenduidiger maken van rijksbrede financiële informatie.

Rechtmatigheid en budgetrecht

U constateert dat de rechtmatigheid van de verplichtingen, uitgaven en ontvangsten respectievelijk 98,89 procent, 99,66 procent en 99,90 procent was. Ten opzichte van de afgelopen jaren zijn de rechtmatigheidspercentages verder verbeterd. Dat is een goede ontwikkeling.

¹ Van de leden Van Vroonhoven en Vermeer, zie Kamerstukken II 2023/24 36470, nr. 6.

Het afgelopen jaar hebben medewerkers van mijn ministerie, de Auditdienst Rijk en medewerkers van uw Algemene Rekenkamer intensief samengewerkt aan de uitwerking van denkrichtingen over de inrichting van een regierol voor de Algemene Rekenkamer. In de Kamerbrief die ik recent heb verstuurd, ga ik hier nader op in. Over de verdere uitwerking blijf ik graag met u in gesprek.

Met u hecht ik belang aan het budgetrecht van het parlement. In 2023 heb ik gestuurd op het verminderen van het aantal Incidentele Suppletoire Begrotingen (ISB's) en is een pilot uitgevoerd met een extra begrotingsmoment rond Prinsjesdag. Het aantal ingediende ISB's is in 2023 daarmee gedaald. De Tweede Kamer heeft recent een procedure vastgesteld hoe invulling te geven aan het amendement Heijnen (CW 2.27). Ik onderschrijf uw analyse dat de toepassing van het amendement blijvende aandacht vraagt.

Tot slot adviseert u mij om proactiever risico's, mee- en tegenvallers en onzekerheden in de uitvoering van beleid in beeld te brengen. Het kabinet zet hier op verschillende manieren ook op in. Ik onderken dat dat we in den brede ook meer aandacht kunnen besteden aan risico's bij uitvoering van beleid en budgettaire implicaties. Departementen rapporteren nu in hun jaarverslag over mogelijke (omvangrijke) financiële risico's van lopende juridische procedures. Daarnaast wordt verbetering van de informatievoorziening rondom rijksbezit nagestreefd om grip te houden op kosten van onderhoud, instandhouding en vervanging daarvan. Als onderdeel hiervan lopen projecten bij Defensie en Rijkswaterstaat. Naar verwachting zal in de loop van 2024 over de voortgang hiervan worden gerapporteerd.

Hoogachtend,

de minister van Financiën,

S.P.R.A. van Weyenberg

Directoraat-Generaal van de Rijksbegroting
Directie Begrotingszaken
Afdeling Besturing,
Bekostiging en Externe
Verslaggeving

Datum
6 mei 2024

Ons kenmerk
2024-0000274676

Algemene voorwaarden indien van toepassing